

Lovtidende A

2023

Udgivet den 15. august 2023

11. august 2023.

Nr. 1078.

Bekendtgørelse af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser)

Herved bekendtgøres lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), jf. lovekendtgørelse nr. 768 af 7. august 2019, med den ændring, der følger af § 5 i lov nr. 962 af 26. juni 2020.

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Loven vedrører anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser om forældremyndighed, om, hvor barnet skal bo, og om samvær, jf. kapitel 3. Endvidere vedrører loven tilbagegivelse af børn, som ulovligt er ført her til landet eller ulovligt tilbageholdes her, jf. kapitel 4. Herudover vedrører loven retshjælp til indehaveren af forældremyndigheden over et barn, som ulovligt er ført fra Danmark til udlandet eller ulovligt tilbageholdes dér, jf. kapitel 6 a.

Stk. 2. Loven gælder for børn under 16 år.

Stk. 3. Anerkendelse og fuldbyrdelse efter kapitel 3 kan ske på grundlag af domme, kendelser og beslutninger, der er truffet af en domstol eller en offentlig myndighed, eller på grundlag af aftaler, der er godkendt af en offentlig myndighed.

§ 2. §§ 3-9, 12-13, 15, stk. 1, 16-18 og 20 anvendes i forhold til stater, der har tiltrådt Europarådskonventionen af 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser.

Stk. 2. §§ 3, 10-12 og 14-20 anvendes i forhold til stater, der har tiltrådt Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser.

Stk. 3. §§ 20 a-20 d anvendes i sager, hvor et barn ulovligt er ført fra Danmark til udlandet eller ulovligt tilbageholdes dér, uanset om landet har tiltrådt de i stk. 1 og 2 nævnte konventioner.

Stk. 4. Loven anvendes ikke i forhold til Finland, Island, Norge eller Sverige i det omfang, der gælder andre regler.

Stk. 5. Social- og boligministeren kan på grundlag af en overenskomst, der kan indeholde fravigelser fra Europaråds- eller Haagerkonventionen, med en stat, som ikke har tiltrådt Europaråds- eller Haagerkonventionen, fastsætte, at loven med de nødvendige ændringer også skal anvendes i forholdet mellem Danmark og denne stat.

Kapitel 2

Centralmyndigheden

§ 3. Centralmyndigheden skal:

- 1) modtage og formidle henvendelser i henhold til konventionerne,
- 2) samarbejde med centralmyndighederne i de øvrige stater, som har tiltrådt konventionerne, og
- 3) udføre de opgaver, som ifølge konventionerne i øvrigt påhviler centralmyndigheden.

Stk. 2. Social- og boligministeren bestemmer, hvem der er centralmyndighed her i landet, og kan fastsætte nærmere bestemmelser om dens virksomhed.

Kapitel 3

Anerkendelse og fuldbyrdelse efter Europarådskonventionen

§ 4. En afgørelse om forældremyndighed, om, hvor barnet skal bo, eller om samvær, der er truffet i en stat, som har tiltrådt Europarådskonventionen, anerkendes her i landet.

Stk. 2. En afgørelse som nævnt i stk. 1 kan efter anmodning fuldbyrdes her i landet, hvis den kan danne grundlag for fuldbyrdelse i den stat, hvor afgørelsen er truffet (oprindelsesstaten), jf. dog §§ 5-8.

Stk. 3. Hvis der på det tidspunkt, da et barn førtes til et andet land, ikke forelå nogen afgørelse fra en konventionsstat, som kan fuldbyrdes, skal enhver senere afgørelse, der er truffet i en konventionsstat, sidestilles med en afgørelse efter stk. 1, hvis den indeholder oplysning om, at bortførelsen var ulovlig.

§ 5. En afgørelse efter § 4, der er truffet, selv om sagsøgte er udeblevet, kan kun anerkendes eller fuldbyrdes her i landet, hvis:

- 1) den sagsøgte har fået forkyndt en stævning eller har modtaget et tilsvarende dokument så tidligt, at parten har kunnet varetage sine interesser eller stævning eller tilsvarende dokument ikke har kunnet forkyndes for eller modtages af parten, fordi denne har holdt sit opholdssted skjult for modparten, og

- 2) den myndighed, som har truffet afgørelsen efter § 4, var kompetent på grundlag af sagsøgtets bopæl, forældrenes seneste fælles bopæl, hvis en af dem stadig har sin bopæl der, eller barnets bopæl.

§ 6. En afgørelse efter § 4 kan ikke anerkendes eller fuldbyrdes, hvis:

- 1) afgørelsens virkninger vil være åbenbart uforenelige med grundlæggende danske principper for familiers og børns retsforhold,
- 2) afgørelsen på grund af ændrede forhold åbenbart ikke længere er forenelig med, hvad der er bedst for barnet,
- 3) barnet på det tidspunkt, da sagen blev indledt i oprindelsesstaten, var dansk statsborger eller havde bopæl her i landet uden at have en tilsvarende tilknytning til oprindelsesstaten,
- 4) barnet på det tidspunkt, da sagen blev indledt i oprindelsesstaten, var statsborger både i oprindelsesstaten og her i landet og havde bopæl her i landet, eller
- 5) barnet ifølge loven i den stat, hvor det er statsborger eller har bopæl, har ret til selv at bestemme, hvor det vil bo.

§ 7. En afgørelse efter § 4 kan ikke anerkendes eller fuldbyrdes her i landet, hvis den er uforenelig med en afgørelse, der er truffet her i landet i en sag, som er indledt før fremsættelsen af anmodningen om anerkendelse eller fuldbyrdelse, og nægtelsen stemmer med, hvad der er bedst for barnet.

Stk. 2. En afgørelse, som er truffet i et andet land end oprindelsesstaten, og som kan fuldbyrdes her, sidestilles med en afgørelse, der er truffet her i landet efter stk. 1.

§ 8. Sag om anerkendelse eller fuldbyrdelse efter § 4 kan udsættes ved kendelse, hvis:

- 1) afgørelsen efter almindelige appel- eller klageregler er indbragt for en overordnet instans i oprindelsesstaten,
- 2) forældremyndigheds-, bopæls- eller samværsspørgsmålet er under behandling her i landet under en sag, som er indledt, før sagen blev indledt i oprindelsesstaten, eller
- 3) en anden afgørelse om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær er under fuldbyrdelse eller der er anmodet om anerkendelse af den.

§ 9. Familieretten kan i forbindelse med fuldbyrdelse af en afgørelse om samvær efter § 4 træffe bestemmelse om omfanget og udøvelsen af samværet.

Kapitel 4

Tilbagegivelse efter Haagerkonventionen

§ 10. Børn, som ulovligt er ført her til landet eller ulovligt tilbageholdes her, skal efter anmodning tilbagegives, hvis barnet umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen havde bopæl i en stat, som har tiltrådt Haagerkonventionen.

Stk. 2. En bortførelse eller tilbageholdelse er ulovlig, hvis:

- 1) handlingen strider mod forældremyndighedsindehaverens rettigheder, uanset om de tilkommer personer, en institution eller en anden myndighed i fællesskab eller

alene ifølge loven i den stat, hvor barnet havde bopæl umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen, og

- 2) rettighederne udøvedes på det tidspunkt, hvor barnet blev bortført eller blev tilbageholdt, eller de fortsat vil være udøvet, hvis den ulovlige handling ikke var foretaget.

§ 11. Tilbagegivelse efter § 10, stk. 1, kan nægtes, hvis:

- 1) der på tidspunktet for indgivelsen af tilbagegivelsesansøgningen til familieretten er gået 1 år siden bortførelsen eller tilbageholdelsen og barnet er faldet til i sine nye omgivelser,
- 2) der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil være til skade for barnets sjælelige eller legemlige sundhed eller på anden måde sætte det i en situation, som det ikke bør tåle,
- 3) barnet selv modsætter sig tilbagegivelsen og barnet har nået en sådan alder og modenhed, at der bør tages hensyn til dets mening, eller
- 4) tilbagegivelsen ikke vil være forenelig med grundlæggende principper her i landet til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder.

Kapitel 5

Sagsbehandling

§ 12. Anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om forældremyndighed, om, hvor barnet skal bo, eller om samvær efter § 4 eller om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1, indgives til familieretten.

Stk. 2. Anmodninger til familieretten skal affattes på dansk eller skal ledsages af dansk oversættelse. Dokumenter på fremmede sprog, som vedlægges, skal være oversat til dansk, medmindre familieretten finder det unødvendigt.

§ 13. Anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse efter § 4 skal indeholde oplysninger om, hvor barnet antages at befinde sig her i landet, og forslag til, hvordan barnet kan tilbagegives forældremyndighedsindehaveren.

Stk. 2. Anmodningen skal ledsages af en bekræftet udskrift af afgørelsen, dokumentation for, at betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse efter § 5 er opfyldt, og dokumentation for, at afgørelsen kan danne grundlag for fuldbyrdelse i oprindelsesstaten.

§ 14. Anmodning om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1, skal indeholde oplysninger om ansøgeren, om barnet og om den, som påstås at have fjernet eller tilbageholdt barnet, samt barnets fødselsdato. Den skal indeholde en begrundelse for kravet om tilbagegivelse og oplysning om, hvor barnet antages at befinde sig her i landet.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af de dokumenter, som påberåbes.

Stk. 3. Familieretten kan under behandlingen af en sag om tilbagegivelse efter § 10, stk. 1, bestemme, at der skal fremlægges en afgørelse fra en myndighed i det land, hvor barnet boede umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen, om, at bortførelsen eller tilbageholdelsen er ulovlig. Det gælder dog kun, hvis en sådan afgørelse kan opnås i den pågældende stat.

§ 15. Sager om fuldbyrdelse af en afgørelse efter § 4 og om tilbagegivelse efter § 10, stk. 1, skal fremmes hurtigst muligt.

Stk. 2. Er en sag efter § 10, stk. 1, ikke afgjort inden 6 uger efter, at anmodning om tilbagegivelse er indgivet til familieretten, skal familieretten efter anmodning redegøre for årsagen hertil.

§ 16. Familieretten skal i sager om fuldbyrdelse af en afgørelse efter § 4 eller om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1, afholde en samtale med barnet efter reglerne i retsplejelovens § 456 r, stk. 2.

§ 17. Under en sag efter § 4 eller § 10, stk. 1, kan familieretten efter anmodning bestemme, at barnet under sagen skal anbringes hos en af forældrene eller på et neutralt sted ved de sociale myndigheders foranstaltning, når dette findes påkrævet.

Stk. 2. Afgørelsen, der træffes ved kendelse, gælder, indtil sagen er endeligt afgjort.

§ 18. Sagerne behandles i øvrigt efter reglerne i retsplejelovens kapitel 42 b.

Stk. 2. Familieretten beskikker en advokat for den, der har indgivet anmodningen. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

§ 18 a. Social- og boligministeren udpeger efter ansøgning et antal advokater, som må anses som særligt egnede til beskikkelse i sager efter § 18, stk. 2.

Kapitel 6

Afgørelser om forældremyndighed og barnets bopæl

§ 19. Er der fremsat anmodning om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1, kan der ikke træffes afgørelse i en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl her i landet, før anmodningen er behandlet.

Stk. 2. Bliver det under en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl her i landet af centralmyndigheden oplyst, at barnet ulovligt opholder sig her, jf. § 10, stk. 2, uden at der er indgivet anmodning om tilbagegivelse af barnet efter § 10, stk. 1, kan familieretten ikke træffe afgørelse om forældremyndighed og barnets bopæl, medmindre der har været rimelig tid til at fremsætte en sådan anmodning.

§ 20. Er et barn, som bor her i landet, bortført til udlandet eller tilbageholdt der, kan social- og boligministeren eller den, der bemyndiges dertil, efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden træffe beslutning om, at handlingen er ulovlig.

Stk. 2. Under en sag om ophør af fælles forældremyndighed kan familieretten efter påstand træffe afgørelse om, at barnet ulovligt har forladt landet, jf. forældreansvarslovens § 3, stk. 2.

Stk. 3. Er opholdsstedet for den, som sagen rettes imod, ukendt, og kan oplysning herom ikke tilvejebringes, kan afgørelse efter stk. 1 og 2 træffes, uanset at denne ikke har

fået forkyndt stævning eller andet tilsvarende dokument i sagen.

Kapitel 6 a

Retshjælp

§ 20 a. Social- og boligministeren kan efter ansøgning yde retshjælp til indehaveren af forældremyndigheden over et barn, som ulovligt er ført fra Danmark til udlandet eller ulovligt tilbageholdes dér, til dækning af omkostninger i forbindelse med handlinger af retlig karakter og konfliktmægling, der foretages med henblik på tilbagegivelse af barnet.

Stk. 2. Der kan kun ydes retshjælp, hvis barnet ved den ulovlige bortførelse eller tilbageholdelse havde bopæl i Danmark.

Stk. 3. Social- og boligministeren kan i særlige tilfælde yde retshjælp til dækning af omkostninger i forbindelse med handlinger af retlig karakter, der foretages med henblik på tilbagegivelse af et barn, selv om betingelserne i stk. 1 og 2 ikke er opfyldt.

Stk. 4. Retshjælp efter stk. 1-3 omfatter også:

- 1) Økonomisk støtte til dækning af rimelige udgifter til et barns hjemrejse til Danmark i forbindelse med en tilbagegivelse af barnet, herunder til rejsen for en person, der ledsager barnet.
- 2) Økonomisk støtte i helt særlige tilfælde til dækning af rimelige udgifter til andre handlinger, der er nødvendige for en tilbagegivelse af et barn.

Stk. 5. Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om administration af ordningen, herunder om indholdet af ansøgninger om retshjælp.

§ 20 b. Retshjælpen omfatter godtgørelse fra statskassen af

- 1) rimelige udgifter til advokat,
- 2) øvrige rimelige udgifter, der er nødvendige i forbindelse med handlinger af retlig karakter, herunder rejseudgifter samt udgifter til oversættelse og legalisering af dokumenter,
- 3) sagsomkostninger, som den pågældende af en domstol pålægges at betale til modparten,
- 4) rimelige udgifter til konfliktmægling, herunder rejseudgifter, og
- 5) udgifter, der er omfattet af § 20 a, stk. 4.

Stk. 2. Retshjælpen kan begrænses til bestemte udgiftsposter. Der kan endvidere fastsættes en beløbsgrænse for godtgørelsen, eventuelt fordelt på bestemte udgiftsposter.

Stk. 3. Retshjælpen omfatter kun omkostninger, som det ikke er muligt at få godtgjort efter regler om fri proces eller lignende i det land, som barnet er bortført til, og som ikke dækkes af ansøgerens retshjælpsforsikring.

Stk. 4. Staten indtræder i retshjælpsmodtagerens krav på erstatning fra bortføreren eller andre for udgifter, som er dækket af retshjælpen.

§ 20 c. Tilsagn om retshjælp kan tilbagekaldes, når de forudsætninger, under hvilke den er givet, viser sig ikke at være til stede eller at være bortfaldet.

§ 20 d. Social- og boligministeren udpeger efter ansøgning et antal advokater, som ministeren kan anbefale forældremyndighedsindehaveren at benytte i sager om børnebortførelse.

Kapitel 7

Ikrafttræden m.v.

§ 21. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af social- og boligministeren¹⁾. Der kan fastsættes forskellige ikrafttrædelsestidspunkter for bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse efter Europarådskonventionen og for bestemmelserne om tilbagegivelse efter Haagerkonventionen.

Stk. 2. § 10 gælder kun i tilfælde, hvor den ulovlige bortførelse eller tilbageholdelse har fundet sted efter, at loven er trådt i kraft i forhold til den stat, hvor barnet havde bopæl eller ophold umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen.

§ 22. (Udelades)

§ 23. (Udelades)

§ 24. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. §§ 1-22 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 962 af 26. juni 2020 (Afskaffelse af tvungen delt bopæl og opfølgning på etableringen af det nye familieretlige system m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 13

Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Social-, Bolig- og Eldreministeriet, den 11. august 2023

MALENE VESTERGAARD

/ Carina Fogt-Nielsen

¹⁾ Ved bekendtgørelse nr. 453 af 18. juni 1991 er loven sat i kraft pr. 1. juli 1991.